

TÜRKİYE HAYAT ve EMEKLİLİK A.Ş.
BIST-30 DIŞI ŞİRKETLER HİSSE SENEDİ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
2023 YILINA İLİŞKİN ALTI AYLIK RAPOR

Bu rapor Türkiye Hayat ve Emeklilik A.Ş. **BIST-30 Dışı Şirketler Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu**'nun 01.01.2023 - 30.06.2023 döneme ilişkin gelişmelerin, Fon Kurulu tarafından hazırlanan faaliyet raporunun, ilgili dönemin son iş günü itibarıyla fon portföy değeri ve net varlık değeri tablolarının katılımcılara sunulması amacıyla düzenlenmiştir.

BÖLÜM A: 01.01.2023 – 30.06.2023 DÖNEMİNİN DEĞERLENDİRMESİ

ABD’de istihdam piyasasının sıkı kalmaya devam etmesi, düşen enerji fiyatları ve Çin’in açılma hikayesiyle birlikte Avrupa’da en kötünün geride kalmış olabileceğine yönelik algı ilk çeyrekte resesyon endişelerinin azalmasına neden oldu. Bununla birlikte, ABD’de bir bankanın menkul kıymet portföyünün satışının ardından zarar yazması faizlerin geldiği noktada sistematik riskleri gündeme getirmesi piyasalarda tedirginlik yaratsa da merkez bankaları ve hükümetler bazı önlemlerle riskin büyümesini engelledi. Bunların dışında ABD’de borç tavanı krizine yönelik belirsizlik bir noktada çözülürken, jeopolitik taraftaki sorunlar da kısa sürdü. Veriler tarafında, istihdam rakamları olumlu seyrete de özellikle imalat tarafındaki yavaşlama eğilimi dikkat çekti. Fed’in faiz artışları bunda etkili olurken, para politikasında sıkılaşma adımlarının sürmesi enflasyonda gevşemeye neden oldu. ABD’de TÜFE %7’lerden %4’e kadar geriledi. İlk çeyrekte Fed’in özellikle aylık bazdaki fiyat gelişmelerinin seyri kapsamında takip ettiği PCE deflatörün yıllık artış hızının %5’e yaklaşması enflasyondaki katılığa işaret etse de ikinci çeyrekte deflatör %4’ün hafif de olsa altına geriledi ve fiyat baskısının azalmaya başladığını gösterdi. Bu arada uzun vadeli enflasyon hedefine uzak kalınması faiz artışlarının sürmesine neden oldu ki Fed üyeleri de temkinli bir duruş sergileyerek şahin açıklamalarda bulundular. Yılın ilk yarısında Fed, politika faizini %5,0-%5,25 aralığına yükseltti. Toplantılarda veriye bağlılık vurgusu yapıldı. Faiz oranına yönelik medyan tahminler ise yükseltti. Buna göre 2023 yıl sonu için faiz seviyesi %5,1 seviyesinden %5,6 seviyesine yukarı yönlü revize edildi. Öte yandan, yılın ikinci çeyreğinde Çin’de ekonomideki momentum kaybına istinaden Avrupa’da zayıflama eğilimi gösteren PMI verilerine karşın ECB enflasyondaki risklere dikkat çekti ve faizi %4 seviyesine kadar yükseltti. Euro Bölgesi enflasyonu ise ilk çeyrekte gözlenen yıllık çift haneli oranların ardından faiz artışları ve enerji fiyatlarındaki seyrile birlikte düşüşe geçti ve haziran ayında %5,5 olarak gerçekleşti. Son olarak, İngiltere Merkez Bankası da politika faizini %5 seviyesine yükseltti. Fiyatlamalar tarafında bakıldığında, faiz artışlarına karşın resesyon endişelerin düşük düzeyde gerçekleşmesi ve enflasyonist ortam küresel borsaları destekledi. MSCI Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülke endeksleri sırasıyla %14 ve %3,5 oranında değer kazandı. Dolar endeksi (DXY) değer kaybederken; EURUSD paritesi, ECB’nin görece şahin tutumu, enerji fiyatlarındaki düşüş ve risk iştahındaki görüntüyle birlikte %2’ye yakın yükseliş kaydetti. Artan enflasyon endişeleri sonrasında %5,10’a çıkan ABD iki yıllık tahvil faizi ise ilk yarıda %4,9’dan tamamladı. Dalgalı bir seyir izleyen on yıllık tahvil faizi de %3,84’ten kapattı. Dolar’ın güçlenememesi, reel faizlerin çok yükselmemesi ve genel olarak kırılgan ortamın arka planda kalması ile birlikte Ons Altın yıl başına göre %5,2 oranında prim yaptı. Emtialar tarafında ise Bloomberg emita endeksi %10 oranında düşüş kaydetti. Enerji fiyatlarında da genel olarak düşüşler gözlemlendi. Brent petroldeki değer kaybı %9,3 oldu. Yurtiçi tarafta ise şubat ayı başında Kahramanmaraş merkezli ve on ilimizi etkileyen deprem felaketi ve mayıs ayında yapılan Cumhurbaşkanı ve Milletvekili Genel Seçimi iki önemli olay olarak takip edildi. Bunların dışında, başta bankacılık sektörüne yönelik regülasyonlar ile cari

Genel

denge ve enflasyon gibi makro veriler yakından izlendi. Asrın felaketi olarak değerlendirilen depremin ekonomi üzerindeki olası etkileri de bir taraftan takip edilirken; beklentilerde büyümede aşağı yönlü, enflasyonda ise yukarı yönlü revizyonlar gözlendi. Depremin finansal piyasalara olan etkilerini en aza indirmek için bir takım piyasa dostu kararlar da izlendi. En öne çıkanlardan, Bireysel Emeklilik Sistemi'nde (BES) devlet katkısı fonlarının tahvil alma yükümlülüklerinin azaltılması ve hisse senedi alma yükümlülüklerinin artırılması kararı oldu. Buna karşın, mayısa kadar seçimlere yönelik belirsizlik, bankacılık tarafında yüksek karlılıklarının ardından düzenlemelerin de etkisiyle marjlarda daralma beklentisi ve enflasyon – kur dengesinin kurulamamasının sınai şirketleri bilançolarında olumsuz yansımaları Borsa İstanbul'a negatif etki yaptı. Buna ek olarak geçen yıl borsa için önemli bir katalizör olan enflasyonun yıllık olarak baz etkisiyle düşmesi ve yurtdışı borsalar ve altının bir miktar cazip hale gelmesi borsa alternatifliğinin sorgulanmasına neden oldu ki mevduat faizlerindeki artış da negatif bir etmendi. Diğer yandan, seçim belirsizliğinin bitmesinin ardından borsaya ilgi tekrar oluştu. İlk turda Cumhuriyet İttifakı'nın Meclis'te çoğunluğu sağladığı seçimde ise Cumhuriyet İttifakı'nın Cumhurbaşkanı adayı Recep Tayyip Erdoğan, ikinci turdaki oylamada yeniden cumhurbaşkanı seçildi. Erdoğan seçim sonrasında yaptığı açıklamada, güven ve istikrarla yola devam edeceklerini ve güçlü bir ekonomi yönetimini bu iki kavram üzerine kurulacağını söylerken, Erdoğan yeni Kabine'de Hazine ve Maliye Bakanı olarak Mehmet Şimşek'i atadı. Şimşek, makro-finance istikrar, orta vadeli program, uluslararası normlara uygunluk, kurala dayalı, öngörülebilirlik gibi piyasa dostu ifadelerle vurgu yaptı. TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu BDDK'nın başına getirilirken, Merkez Bankası Başkanlığına daha önce Goldman Sachs Group ve First Republic Bank'te görev alan Hafize Gaye Erkan atandı. Erkan başkanlığındaki ilk TCMB toplantısında politika faizi %8,50'den %15 seviyesine yükseltildi. Böylelikle politika faizi Mart 2021'den bu yana ilk kez artırılmış oldu. Enflasyon görünümünde belirgin iyileşme sağlanana kadar parasal sıkılaştırmanın gerektiği zamanda ve gerektiği ölçüde kademeli olarak güçlendirileceği vurgulandı. Mevcut mikro ve makroihtiyatı çerçevesinin, etki analizlerine dayanarak ve kademeli bir anlayışla sadeleştirileceği ifade edilmesiyle birlikte menkul kıymet tesisi uygulamasında sadeleştirilmeye gidildi. Buna göre, bankaların bilançolarındaki Türk lirası ağırlığı yükümlülüğü %60'tan %57'ye düşürüldü. Bununla birlikte %10 olan menkul kıymet tesis oranı da %5'e indirildi. Açıklanan verilere bakıldığında, yıllık enflasyon haziran ayında %38,2 olurken, imalat PMI verisi büyüme eğiliminin hafif üzerinde kalmayı başardı. Dış ticaret açığında belirgin artış gözlenirken, sektörel güven endeksleri karışık görünüm sergiledi. Diğer yandan, ülke risk primimiz yılbaşına göre 22 baz puan iyileşerek 488 baz puana kadar geriledi. Seçimler öncesi düşük oynaklıkta bant içerisinde sınırlı yükseliş kaydeden Dolar/TL'de ilk yarıda yukarı yönlü hareket gözlenirken, bu dönemde TL'deki değer kaybı %28 olarak gerçekleşti. BIST100 endeksi ise ikinci çeyrekte seçim belirsizliğinin bitmesi ve yeni ekonomi yönetime yönelik olumlu beklentilerin fiyatlanmasıyla ulaştırma endeksi öncülüğünde %4,5 oranında değer kazandı.

2023 yılının ikinci yarısında, ilk yarısında olduğu gibi gelişmiş ülkelerde yüksek seyreden enflasyon oranlarının ve yaşanan resesyon endişeleri gündem maddeleri olmaya devam etmesini bekliyoruz. Özellikle dünya merkez bankalarının özellikle vurgu yaptığı istihdam piyasasında oluşan rakamların piyasaların gidişatını etkileyecek en önemli veri setlerinin başında olmasını bekliyoruz. Yurt içine baktığımızda ise seçim sonrası dönemde açıklanan yeni kabine ve atamalar ile beraber gelen rasyonelleşme beklentilerin yarattığı iyimserlik ortamının devam etmesini bekliyoruz. Ülkemizde yüksek enflasyon ortamının bir sürede devam etmesini beklemekle birlikte reel getiri arayışımız devam ederek hisse senetlerini en iyi varlık sınıfı konumunu önümüzdeki dönemde de koruması bekliyoruz. Öte yandan para arzındaki artış ve cari denge tarafındaki risklerin kurda yukarı yönlü baskı yapmaya devam edebileceğini düşünüyoruz.

**BÖLÜM B: FON KURULU FAALİYET RAPORU, FON PORTFÖY DEĞERİ-
NET VARLIK DEĞERİ TABLOLARI ve FON PERFORMANSINA İLİŞKİN
BİLGİLER**

Fon kurulu faaliyet raporu, ilgili dönemin son iş günü itibarıyla fon portföy değeri ve net varlık değeri tabloları ile performans sunum raporu ekte yer almaktadır.

BÖLÜM C: FON HARCAMALARI İLE İLGİLİ BİLGİLER

01.01.2023 - 30.06.2023 arasında portföye alınan varlıkların alım satımlarında aracı kuruluşlara ödenen komisyonlar aşağıdaki gibidir:

- 1) Pay komisyonu: 0 - 0,0007+BSMV aralığında değişkenlik gösterebilmektedir.
- 2) Gecelik Ters Repo Komisyon Oranı: 0 - 0,00001+BSMV aralığında değişkenlik gösterebilmektedir.
- 3) Vadeli Ters Repo Komisyon Oranı: 0 - 0,00001+BSMV x gün sayısı aralığında değişkenlik gösterebilmektedir.
- 4) Kesin alım satım komisyonu: 0-0,000025+BSMV aralığında değişkenlik gösterebilmektedir.
- 5) Takasbank Para Piyasası Komisyonu:
 - 1-7 Gün Arası: 0 - 0,00003+BSMV aralığında değişkenlik gösterebilmektedir.
 - 8 Gün ve Üzeri: 0 - 0,000005 x gün+BSMV aralığında değişkenlik gösterebilmektedir.
- 6) Kıymetli Madenler Piyasası İşlem Komisyon Oranı: 0-0,0002+BSMV aralığında değişkenlik gösterebilmektedir.
- Aracılık Eden Banka Komisyonları 0 - 0,0002+BSMV aralığında değişkenlik gösterebilmektedir.
- 7) Türev Araç Komisyonu: 0 - 0,0005+BSMV aralığında değişkenlik gösterebilmektedir.

Fon Malvarlığından Yapılabilecek Harcamaların Senelik Olarak Fon Net varlık Değerine Oranı

Aşağıda fondan yapılan harcamaların senelik tutarlarının ortalama fon toplam değerine oranı yer almaktadır.

GİDER TÜRÜ	TUTARI	ORTALAMA ORANI %	ORTALAMA FON NET VARLIK DEĞERİ
Yönetim Ücreti	7.223.367,06	1,03%	698.517.466,53
Saklama Ücreti	47.416,72	0,01%	
Denetim Ücretleri	4.105,69	0,00%	
Kurul Ücretleri	40.242,03	0,01%	
Komisyon ve Diğer İşlem Ücretleri	172.300,91	0,02%	
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler	155.308,55	0,02%	
Toplam Giderler	7.642.740,96	1,09%	

**BÖLÜM D: ÖDÜNC MENKUL KIYMET İŞLEMLERİ VE TÜREV ARAÇ
İŞLEMLERİNE İLİŞKİN BİLGİLER**

01.01.2023 - 30.06.2023 döneminde Fon'da herhangi bir ödünç menkul kıymet işlemi gerçekleştirilmemiştir.

01.01.2023-30.06.2023 döneminde Fon adına Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda 23.614.759,00 TL'lik uzun VİOP işlemi gerçekleştirilmiştir.

Vadeli İşlem Sözleşmesi Teminat Gelirleri	100.934,80
Vadeli İşlem Sözleşmesi Satış Gelirleri	5.402.700,00
Vadeli İşlem Sözleşmeleri Teminat ve Satış Gideri	11.147.659,00
Vadeli İşlem Sözleşmeleri İşlem Komisyonları	3.306,06

EKLER:

1. Fon kurulu faaliyet raporu
2. 30.06.2023 tarihi itibarıyla fon portföy değeri ve net varlık değeri tabloları
3. Fon performans sunum raporu

Mehmet Ertan ÖZAY
Fon Kurulu Başkanı

Gökçen Yaman AKGÜN
Fon Kurulu Üyesi

Gürol Sami ÖZER
Fon Kurulu Üyesi

Nesrin KAYĞUN
Fon Kurulu Üyesi